

Szerkesztői irók:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ő szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.**Kiadóhivatal:**Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1897.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVI. évfolyam, 191. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre	12 kr.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy órára	1 "
— Egyes szám ára 4 kr. —	

Hirdetéseka kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknál.**Megjelenik mindnap**

vacsor- és ünnepnapok kivételével.

Hétfő, augusztus 23.

Apponyi riadója.

Nagybecskerek, augusztus 23.

(F) Ugy gondoltuk, hogy a parlamenti küzdelmet fölvaltotta a béke, amely általános megnyugvást keltett az egész ország közvéleményében. És ime egyszerre valóságos harcai riadó szólal meg Jászberény Lehel-kürtjéből, amelyet a nemzeti párt vezére teljes erővel megfujt.

Mindenki örül a béke hatásának és áldásának, Apponyi ellenben jónak látja valósággal mentegetni magát, hogy miért ment ő bele a parlamenti békekötésbe, s miért nem akarta a végtelenségig folytatni az obstrukciót. Pedig ezért valóságos elismeréssel adózott mindenki az ellenzéknek, még a kormányparti sajtó is, ezzel dokumentálván elfogulatlanságát.

De nemcsak a közvéleménnyel, hanem saját álláspontjával szemben is viszás logikára vall a békekötésnek mentegése, mert hisz ha a békekötésnél Apponyinak — amint mondja — eszébe jutott Deák Ferencnek az a mondása, „hogy a hazáért mindent lehet kockáztatni, a hazát semmiért”, és ha ezuttal valóban a haza forgott kockán, és ha ennek folytán a nemzeti párt vezére a felelősséget az ország színe előtt elvállalja és azt, hogy így cselekedett, politikai élete legszebb tettei közé számítja; — akkor mi szüksége van a mentegetődzésre, hisz akkor inkább önértéssel kellett volna erre a békekötésre rámutatnia.

Bizony sokkal több oka lett volna a nemes grófnak az obstrukcióért mentegődzni. Ezt azonban egyrészt ügyes taktikával elhallgatja, másrészt meg a 16. § eredeti szövegét, mintha avval a Bánffy-kormány reakciónárius tendenciától vezéreltetve a sajtószabadság ellen akart volna merényletet elkövetni.

Elégszer megtettük már s azért most nem bocsátkozunk újból ennek az állításnak csáfoltatásába, csak azt hangsúlyozzuk, hogy a 16. §. új és régi szövegezése között lényeges, elvi különbség nincs, amit minden józan, higgadt és elfogulatlan ítélletű ember belát. De hát éppen ez az ítélet hiányzik a nemzeti párt vezérének nyílt leveléből, amely az első betűtől kezdve az utolsóig a pártszöveg haragjába mártott tollal íródott.

Ez diktálta Apponyinak a választási visszaélések miatt már unós-untig hallott és ezuttal újból megismételt förmedvényezését, amelyben a nemzeti akarat erőszakos elnyomását veti szemére a Bánffy-kormánynak, és elég meggondolatlan a nemzet souverénitását is megsérteni, amidőn „ugy nevezett” választásokról és „ugy nevezett” népképviselőkről szól. Ez minden esetre sokkal több, mint amennyit Apponyi Albert gróf magának a nemzet tel szemben megengedhet.

De hiszen megszoktuk már és tudjuk, hogy Apponyi akkor lesz kegyes kijelenteni, hogy ez a nemzeti nem korrumpált és nem szolgalelkű, ha a közvélemény neki fog többséget teremteni. A nemes gróf, úgy látszik, várja ennek az időnek eléréjét. Mi azt hisszük, hogy nagyon sokáig fog várakozni.

Püspöki konferencia. A jövő hónap második felében Budapesten Vaszary Kolesz bíbornokok hercegprímás elnöke alatt püspöki konferencia lesz. A tanácskozás fő tárgyát a katolikus autonómia ügye képezi. A hercegprímás a gyűlést augusztus végére tervezte, az előreláthatólag még hosszú ideig eltartó nagy meleg miatt ezélszerűbbnek találta a konferenciának szeptember végére való összehívását.

A horvát tartománygyűlésből. Zágrábból távirják: Az igazoló bizottság jelentésének folytatásos tárgyalása folyamán Bauer dr. (egyesült ellenzéki) szólt fel a jelentés ellen és védelmezte az ellenzéki koalíciót a jobboldal támadásai ellen. Különösen a papságot vette védelmébe, a melynek legjobbjai az ellenzékhez tartoznak.

HIREK.

Tájékoztató.

Aug. 29. 30. 31. Auton. választások Nagybecskereken. Szeptember 6. Rendkívüli m. közgyűlés.
A gőzfűtő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután

— **Személyi hír.** Poroszkay Béla megyei főügyész külföldi utjáról hazaérkezett Nagybecskerekre.

— **Szent-István a vidéken.** Szent királyunk országos ünnepe az idén Jarkovác kőszög hazafias szerb lakossága is megünnepelte, ami Zsebelyán Issa helyettes bíró érdeme, aki a régi szokástól eltérőleg jó példával járva elő, kora reggel mozsárlövészekkel jelentette a nagy napot.

— **A csendőrség köréből.** Szilágyi Gergely csendőrfőhadnagy, Nagybecskerek város társadalmának egyik legrokonszenvesebb tagja Lugosra helyeztetett át. Fájdalommal látjuk távozni körünkéből a főhadnagyot, ki néhány évi itt tartózkodása alatt népszerűvé és mindenki által kedvelté tudta tenni magát kedves modorával. Szívvel kívánjuk, hogy találja fel új állomáshelyén azt a meleg baráti kört, melyet itt elveszített. — Szilágyi helyébe Gorecsky Gyula hadnagy jön Nagykikindáról, a ki egy időben, még mint hadapród volt Nagybecskereken.

— **Arankatársulati gyűlés.** A Nagy Szent Miklóson székelő Arankavidéki belvizűd és levelető társulat — mint levelezőnk írja — f. évi szeptember hó 3-án délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A négy pontból álló tárgysorozat első kettője a társulat házipénztárával foglalkozik, amennyiben elsőként a kiküldött bizottság jelentését, másodikként 25000 ffrt amortisationális kölcsön felvétele iránt javaslatot tesznek. A másik két pont a tavaszi vizáradások szomorú ügyét hozza felszínre, mert a társulati hullámterek bérleti szerződésének, hogy ez évi bérösszegeik vizkár okaim elengedtesék, majd meg a főcsatorna által okozott vizkárak megtérítése iránt beérkezett kérvények felett kell a gyűlésnek döntenie. — Ez a szomorú esztendő epilógusa, mig egyik oldalról a gyenge, rossz termés miatt vannak a gazdák, másrészt a vizáradások is elölték a vetést, úgy hogy legszomorubb tisztünk a délvidéki kánaán inaságát teszi köteleselegünké nap nap után reprodukálni.

A „TORONTÁL” tárczája.

Modern mese.

Nem minden temetés egyformán megindító. Vannak temetések, melyeknél a könyár, a diszkoporsó és tömördek koszorú ellenére hiányzik, ami meghatóvá tegye az embernek szertartásos e földön utolsó szereplését. — Hogy röviden fejezzem ki magamat, a látványos temetések leg-többjénél hiányzik a halál tragikuma. Emberek mennek a temetésre, akik a konvenczia törvényei szerint bánatosnak igyekeznek lenni, de szívükben a szájalom és részvét fel nem serked, mert a halott földi bucsuzása vagy szükséges volt a társadalomnak, vagy megváltás annak, a ki csendes halottá vált.

... Hanem a Mihály István temetése mégis e ritkaságok közé tartozott. Pedig az özvegy nem tördelte a kezét, nem roskadt le kisérője karjaiba, nem figyelte, hogy hitvesi koszorúját „sző felejthetetlennek” vajjon jól, vásári ügyesség-gel helyezték el a koporsóra? mint az egy férj jét sirató özvegyet méltán megillet. Csak némán meredt a koporsóra, szeméből pedig utat tört az örületig csigázott fájdalom.

Es az asszony az ő rettenetes fájdalommal mindenkit megijesztett. Es a kit a hitves így meggyászol, azért érdemes az ismerősöknek is könyvet ejteni. Az ilyen temetések a szomorúak.

De elmúlt! Az elvonult szép asszonyt nagy fájdalommal magára hagyták — s elfelejtették. Ki vetett volna ügyet arra, hogy az elsiratott Mihály, a város egyik tevékeny férfa a maga háztartása körül egy pár súlyosabb természetű, kiegyenlített ügyet hagyott. — A kik érdekelve voltak, azok sebbel-lobbal igyekeztek magukat biztosítani.

Nincs mi csodálkozni, hogy itt aztán a balkonos szép Mihály házból hamar ki kellett költöznie. A rokonság szidta. Csupán hitelezői magasztalták hős lelkét s némi meghatottsággal látták, hogy egy nádfedeles kis házba vonul vissza az özvegy. Ezzel aztán kitűnően eligazította a sorát. Barátnéi végkép szakítottak vele, csupa — szeretetből.

A magános özvegy aztán a legszenvedélyesebb temető járóvá változott. Ott volt neki mindene abban a felhantolt sirban. Mily igaz könyek pörögtek le arcán.

— Istvánom! kökeresztre nem telik — és átölelte a fakeresztet, a melyet magával vonszolt a süppedő föld.

Egy őszi estén kissé tovább merengett férje sirjánál. Szívét megijesztette valami előretörő hang: egy kis gyermek siránkosott ott valakiért, vagy tán magáért, hogy milyen isten-árvájának maradt e gyászos földön. Mihályné kész elhatározással emelte fel a síró gyermeket.

— Mamád fekszik itt?
— Az.
— Nincs senkid?
— Nincs.
— Jőjj velem, ezután én leszek a te mamád.

Mintha a könyörületes gondviselés küldötte volna elébe az árva gyermeket. Az élet ösztön vette hatalmába. Mintha megváltozott volna a világ, egyszerre másként látta a dolgokat, másnak az embereket. Azt hitte, fátuma betelt és e gyermeket neki kell fölnevelnie. Szerencsére ott-hon jó nevelést kapott, mint kitűnő zongorásót a hangversenyek pódiumáról is ismerték és kapva-kaptak a híren, hogy Mihály Istvánné zongorá-órákat fog adni. Egy-két keserű pilulát lenyelettek vele, mert az emberek szíve kérges és egy erőltetett szellemes mondásért még apját is kész a legtöbbünk megtagadni.

— No, lám, a szép Mihályné! A férje a nemes tanácsot ütötte (nagy ellenzéki képviselő volt a temetőben pihenő Mihály), az asszony pedig ütheti a zongoráját — óránként 50 kr-ával.

De Mihályné lenyelte a „szellemes” mondások keserűségét. Nem volt rossz idő, hogy az óraadók sietős futásával ne látták volna a legjobb házakba betérni, a kis Vilma, a temetői árva pedig növekedett jó létben, okos nevelésben. A kik be voltak avatva Mihályné takarékos ügyeibe, azok érdemesnek tartották a kis árvát figyelemre méltatni.

— Hisz es párti less gyerekek, párti! ...
Es a kis árva szép gyermekké növekedett. Gyönyörű sugár leány, aczékké szemekkel, hullámos szőke hajjal, bájos komolysággal, a mi mellett azonban ragyogott a növendék lányok ennivaló naivsága. A kis zongorás lányt nem egy kis fízetésű városi hivatalnok jegyezte el álomtalan éjszakái között a mátkájának. A senki lánya nem hiába hívta a temetőben a könyörületes gondviselést.

— Hivatalnoknévá teszem a picit. Még piacra is cseléddel mehet — csettentett az ábrándozó hivatalnok. Némely gyereket a tenyerén hord a szerencse.

A kis város azonban módtalanul elálmélkodott, midőn az a bizarr hír terjed el, hogy Mihálynéhoz sűrűn néz el vendégül a kerületi képviselő, ki mellesleg egy kis irodalmi munkásság révén az irodalommal is közösséget tartott. A fiatal törvényhozóknak — már nem tudom minő joggal — nem valami erkölcsös hírük van. — A bánatos zongoramesternőről pikáns hírek jártak.

— Lássátok, a romantikának is meg van a dekadenciája. Aztán végre is Mihálynének tüzes fekete szeméihez oly jól illik az ezüstös frufu. Vannak nők, akiket a hosszú bánat se tud elrutítani.

— A vakáció vége. Egy hétig tart még a boldog, édes vakáció. Aztán megnyílnak ismét az iskola kapui a deák-sereg nem nagy öröme. Egy hét, szomorú hét, oly fuldokló, keserű a vakáció, az édes semittevés utolsó hete. Hányan számlálják már a napokat, hányan drukkolnak már eleve, ott lesz-e még az a tanár ur, aki oly hidegvérrel, röviden jegyzetelésébe azt a bizonyos szekundát, akárcsak most a deák otthon meglékelne ebéd után egy dinnyét. Oh! te végképpen elszomorító szekunda, miért vagy oly rut, kiállhatatlan a magad sürgöttségében? Miért? Pedig . . . de hagyjuk még pihenni, hagyjuk a mama kedvencét édesen nyugodni. Ugyis még csak egy hétig tart a szekundamentes élet, amikor csak ülések, csók terem Pistuka számára azután . . . azután lesz könnyhullás, pakolás és szivfacsaró, nehéz bucsukodás. Isten veled édes vakáció! Isten veled!

— Mulatság Bégaszentgyörgyön. Bégaszentgyörgyi levelezőnkől vettük a következő sorokat: Nem dicsérhető kellően azon büszkölöm és törekvés, melyet községünk társadalmának vezérferfi minden egyes alkalomkor kifejtene arra nézve, hogy a község többajku lakossága közötti egyetértést mennyel szorosabbá tegyék s hogy a hasznos ünnepek méltó megünneplése által a népben és az ifjúságban a hasznos és királyi iránti szeretetet és ragaszkodást felébresszék, fejlesszék. Így bevett szokásá tették már évek óta azt, hogy egy szeretett királyunk születésnapja, augusztus 18-ika, mint augusztus 20-ika, Szent István napja, a nép ünnepévé tétessék. E szokáshoz híven a folyó évben is méltón ülte meg a község lakossága e két napot, így augusztus 18-ának előestéjén a helybeli önkéntes tűzoltó-testület fáklyás-zenevel vonult végig a község háza elé vonult, hol 8 Felségének zöld galyakkal körülvevett arca képe előtt megállva, a nagyszámú közönséggel együtt végighallgatta az ifjúság által elénekelt hasznos dalokat, melyek eléneklése után „éljen a király“ kiáltásokkal omlottak szét; augusztus 18-án pedig a község összes testületei együttesen vettek részt egy a róm. kath., mint a görög keleti templomban tartott isteni tiszteletken. Hasonlóan lett megünneplelve augusztus 20-ika is. E napon az ünnepély színhelye a valóságos szászlerdővel feldíszített remek községi park volt, melyben a közönség élvezettel sétálhatott s nézte végig a nap délutánján a parkegyelet által rendezett versenylövészetet és versenytevéket. Este ugyancsak a parkegyelet fényesen sikerült táncmulatságot rendezett, melyen nagyszámú vidéki közönség is vett részt. A táncmulatságot helybeli műkedvelők és az itteni szerb dalárda által rendezett hangverseny előzte meg, melynek minden egyes számát a közönség

Es tényleg, a fiatal asszony ritkább vendége lett a temetőnek. Mihály sirja mintha virágtalonnabb lett volna, mint annak előtte. Sőt egy indokrét kávéhási augur meg is hallotta a szép asszony monológját a sir mellett és sunyis jelentőséggel már másnap be is adta a kapucziner mellett társainak:

— Tüled kérek elnézést, én édes párom! Övöm szivemet, mely vesszedelmébe rohan. Légy segítóm. Segítsél rajtam, elkárhozom, ha nem segítesz.

— Küsd a kicsike, — állapították meg és a kávéház bérlőjének burnotjából isgatták magukat.

— Szép kis história! Ennek az Elemérnek ördöge van.

Mennyire paffá lett azonban a kávéházi orakulom, mikor Sebestyén Gyula, a város közkedvelt eleven hírlapja, néhány nap mulva asszal a hírrel lepte meg a jelen voltakat, hogy érdekes meglepetése van: Deréki Elemér országos képviselő jegyet váltott Mihály Istvánné ifju nevelt leányával, Máriával.

Erre nem voltak elkészülve.

— Uj kiadásu gyász, a sir ismét virágosabb lesz, — ocsudott föl a szellemesség helyi kupecze, a ki mindenből kivessi részét.

Tényleg néhány hét mulva egy bájos remegő gyermeket vezetett oltárhoz a város első viveuerje, Deréki Elemér.

A nevelt mama, a szép Mihályné, pedig fontos nyugalommal, habár teljesen elsápadtan hallgatta, mily epedően és boldogan mondta a leány a kenetes pap fogadtatására:

— Szereti ezt a tisztességes ifjut?

— Szeretem! . . .

Vetél László.

nagy tetszéssel fogadta s úgy a magyar, mint a német és szerb dalok nagy részét ismételtette. A műkedvelői kar szabatos vezetéséért Kaufmann István iskola-igazgatót, a szerb dalárda vezetéséért pedig Boskovits Dusan tanítóilleti dicséret. Az egész ünnepélynek legfényesebb erkölcsi sikere azonban abban rejlik, hogy sikerült a községben eddig nélkülözött nemzeti fuziót a német és szerbajku lakosság köti egyetértés és összetartás megemlékítését társadalmi tekintetben is elérni. A táncvigalmon résztvevő hölgyek névsora következő: Beierlein Jánosné, Boskovits Dusané, Bransovszky Józsefné, Chorle Gyuláné (Nagy-Torák), Freund Aroné, Galler Péterné (Nagy-Beoskerék), Hajduska Joachimné, Himmelstein Károlyné, Kaufmann Istvánné, Kindl Erzsébet, Kindl József és Pálné, Kohn Samuné, Kvatsák Nándorné (Ittvárnok), Kürschner J. L.-né, László Gézsáné, László Gyuláné (Szeged), Lukinich Ödönne, Orsó Gáspárné, Oszter János és Jakabné, Riegl Józsefné (N.-kikinda), Schönher Christina, Schreiner Istvánné, Strasser Gyuláné, Visskocsill Lajosné (Katalinfalva). Leányok: Beierlein Mari, Danielisz Ilona (Katalinfalva), Freund Lóri, Goldstein Hermin, Kindl n. v. Kindl Boriska, Kohn Róza, Lenhardt Elis és Ilus (Budapest), Macher Lujza (Katalinfalva), Molnár Janka, Schiller Eta, Schreiner Elis és Maricsi, Schubert Mari, Schwarz Jolán, Strasser Róza (Lugos), Trendler Elis, Emma és Róza (Tor-Sajget), Visskocsill Vilma (Katalinfalva), Zeppesauer Margit.

— Vasuti pénkezelők. A kereskedelemügyi miniszterhez pénztárkezelői alkalmaztatás iránt oly nagy számmal intéstek kérvényeket, hogy csak a figyelemreméltóknak talált és előjegyzésbe vétetni rendelt kérvények száma meghaladja a négyszázat. Ilyen körülmények között és tekintettel arra, hogy a már előjegyzettek igényeinek kielégítése is hosszú ideig eltart: a miniszter elhatározta, hogy kezelői alkalmaztatásért benyújtott kérvényeket nem fogad el s azon időponttól kezdve, a mikor az előjegyzettek már alkalmazást kaptak, a megüresedő állásokat nyilvános pályázat útján fogja betölteni.

— Mulatság Törökbecsén. Sikerült műkedvelői előadást rendeztek tegnap este Törökbecsén a róm. kath. templom számára beszerzendő új orgona alapja javára. A műkedvelői előadás, melyet szokás szerint reggelig tartó tánc követte, részt vett az egész község intelligenciája, a mely nagy érdeklődéssel nézte végig az ügyes és szakavatott műkedvelők játékát. Az est sikere főként Bizek Arminé urnének köszönhető, ki fáradhatatlanul működött közre, csak hogy minél fényesebb legyen a mulatság s kellemesebb annak emléke. A rendezői szerepet Kayser plébános teljesítette. A tiszta jövedelem 140 frt Szinre került először Almásy Tihamér vigjátéka: „A miniszterelnök bálján“, melyben Tósségi Erzsike és Kropf Margit kisasszonyok, továbbá Dr. Mittelmann, Veliacha Károly, Sebestyén Károly, Bizek Dezső, Veliacha János és ifj. Sebestyén Pál urak működtek közre. Murai „Virágakadás“ ának szereplői Szalai Mária és Bizek Ferike kisasszonyok, továbbá Kropf Sándor, Bizek Dezső és Sebestyén Károly urak voltak. Egy Gabányi-féle monológot Dekker Margit kisasszony és Dörner Márton ur adtak elő.

— Vetőmag a gazdáknak. A földművelésügyi miniszternek a múlt évben életbe léptetett azt az intézkedését, hogy az állami ménesbirtokok és a gödöllői korona-uradalom a birtokokon termesztett különféle vetőmagvakat akár az időszaki piaci árak mellett készpénzért, akár hasznos magmennyiségért cserében kiszolgáltathatnak a gazdaközönségnek, továbbra is érvényben akarja tartani. Tájékoztatásul közöljük azokat a feltételeket, a melyek mellett a gazdaközönség részére az említett birtokok vetőmagvakat ki szolgáltatnak. Egy gazda egy és ugyanazon gabonafajtából 100 q, egyéb magvakból pedig 10 métermárással terjedő mennyiséget kaphat, az elszállítás napján jegyzett piaci vagy tőzsdei árak alapján. A kisbéri és bábolnai ménesbirtokon métermárássáig 20 kr. szállítási költség leszámításával a helybeli piaci árak, a gödöllői korona-uradalomban és mezőhegyesi ménesbirtokon métermárássáig 15 krajczár, illetve 50 kr. levonásával a budapesti tőzsdei árak, a fogarasi ménes birtokon a fogarasi piaci árak tekintendők irányadóknak. Csere útján is adhatnak át az uradalmak vetőmagvakat, de csak kisgazdáknak, egyforma minőségű és súlyu magvak ellenében. Az említett birtokok vetőmagvakra előjegyzéseket is elfogadnak és pedig őszi gabonára szeptember végéig, tavasszakra december végéig, a magkiosztás azonban egész éven át tart.

— Elvesztett tegnap délután 5 és 6 óra között a Steigerwaldt féle uszodától a Magyar utcájig terjedő uton egy női arany óra L. S. monogrammal. A becsületos megtaláló átadhatja a rendőrségnek, hol megfelelő jutalmat kap.

— A kanászgyerek románcza. Szent-Miklósról írják: Künn legeltette a kanászgyerek disznait a huszárrét dűlőben s míg elkalandoztak az állatok, a fiu ledől egy darab pássitra és úgy nézte a kékellő égbolton a fodros fehér felhőket. Elő tekintetre mindenki talál benne valami komikus vonást, hogy még a kanászgyerek is tud szentimentális lenni és érmeleg, — de hiszen neki is van szive s az ábrándozás csak a gazdagok tulajdona lenne? Elég az hozzá, hogy a kanászgyerek a mint fölrészent álmódosásaiból, meglepetve nézett szét és arra gondolt, hogy itt az est, jó lesz talán hasahajtani a kondát. Igen ám, de hol van az a konda? Ki tudja, merre ment aszalt, míg a fiu egy más világ lakójának érezte magát! Híre, hamva sem volt már, hiába futotta be a gyerek az egész dűlőt, a rétet, — a disznókat már nem volt képes megtalálni. Akkor aztán nagyon elkeseredett és elhatározta hirtelen, hogy elbujdosik inkább, de a konda nélkül nem megy haza a gardájához. A disznók pedig várták, hogy mikor nógatja már őket a kisebbik gardájuk az indulásra, de hiába várták; akkor aztán megindultak maguktól és szépen hazakerültek az ismert uton. Az öreg gazda pedig most bubánatos szívvvel keresteti az ő kedves kis kanászát, ha pedig ő irni s a fiu olvasni tudna, még kitenné az újságokba is, hogy: Miska gyere haza, minden megbocsátra!

Sport.

Országos kerékpár-verseny Temesvárott.

Impozáns ünnepségek között ment végbe f. hó 20-án a temesvári „Velocitas“ kerékpár-egyesület új versenypályájának megnyitása, mely országos versenynyel volt egybekötve. Közérről és távolról nagy számmal jelentek meg a nemes sport hívei, hogy jelenlétükkel vagy versenyökkel emeljék az ünnep fényét.

Nagy Becskerekéről jelen voltak: Keresztes Aladár elnök, Kovács Sándor alelnök, Grünbaum Frigyes, dr. Eibeschtz Miksa, Ováry Jenő, Merschorf Péter, Szollás Ede, Armbruster József, Schubert János, Stagelschmidt János és neje, Blaszovats János és neje és Prandell Rezső, Schubert és Armbruster, kik kerékpáron tették meg a körülbelül 120 kmt. utat.

A verseny nap előestéjén fényes szerezadót rendeztek dr. Telbiss Károly polgármester tiszteletére. Pontban 9 órakor indult el a menet a gyülekezés helyéről a városház elé. Az érdekes lampion-szerenád elragadón szép látványt nyújtott. A városház előtti téren óriási tömeg hullámzott, mely lelkes éljenzéssel fogadta a felvonuló biciklistákat és a városház erkélyén megjelent polgármestert. Az éljenzések csillapultával Leyritz Árpád, a „Velocitas“ elnöke csinos beszédben üdvözölte a polgármestert, ki riadó éljenzések után megköszönte a lelkes ovációit. A sikerült szerenád után ismerkedési estélyt tartottak a „Koronaherceg“ szállodában.

A tulajdonképeni ünnepnap reggelén a rendező-bizottság a pályaudvaron fogadta az érkező vendégeket.

Délután 3 órakor az összes kerékpárosok a városház elé vonultak, hogy a polgármestert a versenypályára kísérjék. A versenyterén Schön Ede alelnök üdvözölte a polgármestert.

Fél négy órakor dr. Telbiss Károly polgármester rövid megnyitó beszédet tartott, melyben melegen üdvözölte a „Velocitas“ egyesületet és a vendégeket, mire dr. Sztura Szilárdné egy remekül disszertált női kerékpárra ült és a közönség lelkes éljenzései közt keresztül törve a pályán áthussott virágfűzért, a pályát megnyitotta.

Csakhamar végbe ment a versenysők felvonulása és azután megkezdődött a verseny, mely következőkép folyt le:

1. Megnyitó verseny. Nyílt verseny 2000 méteres pályán 6 körrel. Elsőnek nagy, másodiknak kis esüst érem, harmadiknak bronz-érem. Tét 2 korona.

1 ső lett Wiegand Rezső	4:30 mp.
2 ik „ Greiner Frigyes	4:32 ”
3 ik „ Malnaric Antal	4:34 ”

2. Vendégek versenye. 3000 méter, 9 kör. Nyílt, a „Velocitas“ tagjainak kivételével. Elsőnek a „Velocitas“ által felajánlott tiszteletdíj és egy nagy ezüstérem, 2-iknek kis ezüstérem, 3-iknek bronzérem. Tét 3 korona.

1-ső lett	Wiegand Rezső	2:36	mp.
2-ik	Greiner Frigyes	2:36 1/2	„
3-ik	Malnaric Antal	2:37	„

3. Kezdek versenye. 2000 méter, 6 kör. Nyílt, oly kerékpárosoknak, kik versenypályán első díjat még nem nyertek. Elsőnek és másodiknak egy egy ezüstérem, harmadiknak bronzérem. Tét 2 korona.

Első lett	Ince Ferenc	3:32	mp.
2-ik	Krausz László	3:32 1/2	„
3-ik	Schwarca Sándor	3:33	„

4. Főverseny: (Nyílt) 5000 méter, 15 kör. Elsőnek Temesvár saab kir. város törvényhatósága által felajánlott tiszteletdíj, mely három egymást követő évben, a „Velocitas“ T. K. E. által mindig Szt István napján rendezett versenyen elnyerve, a győztes tulajdonába jut, és egy aranyérem, másodiknak nagy ezüst, harmadiknak kis ezüstérem. Tét 4 korona.

Első lett	Wiegand Rezső	10:11	mp.
2-ik	Eichhorn Emil	10:13	„
3-ik	Malnaric Antal	10:14	„

5. Hásiverseny. (Zárt) 3000 méter, 9 kör. Nyílt, csak a „Velocitas“ T. K. E. tagjai részére. Elsőnek nagy ezüst, másodiknak kis ezüst, harmadiknak bronzérem. Tét 2 korona.

Első lett	Merschdorf Péter	6:11	mp.
2-ik	Schwarca Sándor	6:12	„
3-ik	Hoffmann József	6:12 1/2	„

6. Verseny a hölgyek díjért: 3000 méter, 9 kör. Nyílt, csak a Délmagyarországon (Temes, Arad, Torontál és Krassó Szörény megyék) tartózkodó kerékpárosoknak. Elsőnek Temesvár hölgyei által felajánlott tiszteletdíj és egy nagy ezüstérem, másodiknak kis ezüst, harmadiknak bronzérem. Tét 3 korona.

Első lett	Frankl Hugó	5:35	mp.
2-ik	Schwarca Sándor	5:35 1/2	„
3-ik	Hoffmann József	5:36	„

7. Seniorok versenye: 2000 méter, 6 kör. Nyílt, csak a 35. életévet betöltött kerékpárosoknak. Elsőnek nagy ezüst, másodiknak kis ezüst, harmadiknak bronzérem. Tét 2 korona.

Első lett	Ujváry Lajos	3:40	mp.
2-ik	Krausz László	3:56	„
3-ik	Luxeder Quidó	4:12	„

8. Vigaszverseny: 1000 méter, 3 kör. Nyílt, csak oly kerékpárosoknak, kik az első futamok egyikén résztvettek, de első díjat nem nyertek.

Elsőnek ezüst, másodiknak bronzérem. Tét 2 korona.

Első lett	Malnaric Antal	1:42	mp.
2-ik	Manno Miltiades	1:42 1/10	„

Végül Greiner Frigyes record kísérlete következett, a ki a pályát tandemvezetésével háromszor körüljárta (1 kilom.) 1 perc és 17 másodperc alatt.

Ezzel a verseny első napja d. u. 7 órakor véget ért.

Este 9 órakor a „Koronaherceg“ szálloda nagytermében bankett volt, melyen számosan vettek részt, éltetve a nap hőseit.

Irodalom és színház.

* Színészet a megyében. Nagyszentmihályról írják, hogy Peterdi Sándor igazgató a színészesont szeptember hó 6-án szándékosan megnyitni.

* A „Nemzeti Zenében“ a növendékek beiratása f. évi augusztus hó 30-ától bezárólag szeptember hó 5-ig az intézet helyiségében (IV. Ujvilág utca 14. sz.) naponként délelőtt 9—12 ig történik. Ezen időn túl csakis külön igazgatói engedély alapján naponként délután 3—5 óráig. Mindkét nembeli növendékek felvétetnek az ének, zongora, orgona, az összes vonós és fuvó-hangszerek, továbbá az összhangszattam, seneszerségi, zenetörténeti és esztétikai tanszakokba, a vonósnegyes és zenekari iskolába, valamint az egyházi zene és lythurgiai tanszakokba. Beiratási díj 6 frt. Budapest, 1897. augusztus hó 21-én. Bartay Ede, kir. tanácsos, a nemzeti zenede igazgatója.

Legujabb hírek.

A bolgár miniszterelnök.

Budapest, aug. 22. A Magyar Távirati Iroda jelenti: „Sztójlov bolgár fejedelmi miniszterelnök megbízásából ma Szirnuatsev dr. bécai bolgár ügyvivő megjelent

Bécsben a császári és királyi külügyminiszteriumnál és a hozzá Szófiából érkezett utasítások alapján azt a formális kijelentést tette, hogy Sztójlov urnak a berlini „Lokalanseiger“-ben f. évi július 31-én megjelent, a nevezett lap kőbúrgi tudósijával folytatott beszélgetését lényegesen elferdítve reprodukálták. Sértő szándék Ausztria-Magyarország és a legfelsőbb királyi ház ellen teljesen távol volt a bolgár miniszterelnöktől és ő azért a kérdéses közlemény, mint nézetének egyáltalában meg nem felelő felett csak élénken sajnálkozhatik. E nyilatkozat késedelmes megtételének okán bolgár részről Sztójlov miniszterelnök urnak Szófiából való távollétét és a hiányos és elkésett információ okozta félreértéseket hozták föl, a melyek, tekintettel az eset fontosságára és kényes természetére, arra kényszerítették a bolgár miniszterelnököt, hogy a kérdés rendezését Szófiába való visszatéréséig halassza el.

A jelen hivatalos nyilatkozat következtében, a mely a császári és királyi kormány által felállított követelésnek eleget tesz, a fennebb említett közlemény előidézte incidens elintézettné tekinthető.

Munkácsy gyógyul.

Bonn, aug. 22. Munkácsy Mihály tegnap kocsizott ki először a bonni gyógyítóintézetből, a melyben hónapok óta ápolják. A mester állapota jelentékenyen javult.

Lopás az aicsuthi kastélyban.

Aicsuth, aug. 22. Tegnapelőtt éjjel József főherceg aicsuthi kastélyban valaki feltörte a szekrényeket és 300 forint készpénzt és egy aranyórát elloptott. A főudvarmesteri hivatal a lopást másnap jelentette be a csendőrségnek. A kimerő tolvajnak eddig nyoma sincs.

Horváth Gyula temetése.

Budapest, aug. 22. Horváth Gyulát, a Magyar Hírlap főszerkesztőjét szombaton délután temették el a kerepesi temető halottas házából rendkívüli nagy fénynyel és pompával. A gyászszertartást Haypál Benő budai ref. lelkész végezte. A halott megáldása után Rákosi Jenő mondott emlékbeszédet, a sirnál pedig Fenyő Sándor bucsuztatta el szerkesztő társát. Sima Ferencz a szentesiek nevében beszélt végül.

Tűz mindenfelé.

Budapest, augusztus 21. Az utóbbi napokban több helyen is fordult elő nagyobb tüzeset. Békés-Csában Sváb Lajos birtokán hamvasztotta el a vésszes elem az évi termést; Nagy-Szöllősen tizenöt ház lett a lángok martaléka, öt odaégett Bolla Istvánné egy éves fiával együtt; Lugoson pedig a lugos-gavosdai szesz-és gősmalom-részvénytársaság szeszfinomítójának nagy része égett le, mintegy negyedmillió forintnyi kárt okozva.

Andrée léghajója ?

Krisztiana, aug. 22. A Skienben megjelenő „Frenskrit“ című lapnak jelenti Sandenből, hogy ott e hónap 15-én igen nagy magasságban járó léggömböt láttak, a mely északnyugoti irányban repült. A gömb, a melyet többen megfigyeltek, kicsinynek látszott s rövid, világító üstöke volt.

Angiolító kivégzése.

Bayonne, augusztus 22. A spanyol kormány megtiltotta, hogy Angiolító kivégzéséről a lapok részleteket hozzanak. Mindazonáltal sok érdekes momentum szivárgott ki Angiolitóról, ki egészen nyugodtan töltötte az utolsó éjszakát. Reggel szilárd léptekkel ment a kivégzés helyére, hol csak est az egy szót kiáltotta: Germinal! Erre helyet foglalt a padon és nem engedte meg, hogy a hóhér befűdje az arcát, mielőtt a hurkot a nyakára tenné. A kivégzésnél jelen volt a meggyilkolt miniszterelnök titkára is.

Táviratok.

Autonomiai választás.

Nagy-Szent-Miklós, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai autonomiai választás alkalmával Rónay Jenő főispán 104 szavazattal egyhangulag kongresszusi képviselővé választott.

Görgey Arthur betegsége.

Budapest, augusztus 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Visegrádról sürgönyzik, hogy az agg tábornok állapotában tegnap óta lényeges javulás állott be; környezete teljes felgyógyulásában bizik.

Természetvizsgálók kongresszusa.

Budapest, augusztus 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Trencsénből jelenti: Az orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlését nagyszámu közönség jelenlétében tegnap nyitotta meg Izalowski főispán.

Cseh-német konfliktus.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ er. táv.) Pilsenből jelenti: A cseh és német diákok között kitört viszálynak tegnap ismét volt folytatása. A délután folyamán több ezernyi nép tolongott az utcákra, hol egymást illetve „pereat“ kiáltásokkal, minek a vége véres verekedés volt, úgy, hogy katonaságot és csendőrséget kellett összpontosítani. Véres zavargásokat jelentenek Aschból is.

Kőművesek sztrájkja.

Budapest, auguszt. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapesti kőművesek tegnapi gyűlésükön kimondták a sztrájkot, a mely előreláthatólag úgy sem késztett már sokáig. A munkások a szombati bérfizetéseknel valamennyien kivették a munkakönyveiket s a mai napon kezdetét vette a sztrájk. 2000 kőműves és 4000 munkás áll dolog nélkül.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ er. távirata.) Ma reggel óta az összes budapesti építkezéseknél szünetel a munka. A sztrájkolók száma körülbelül 20.000

A török-görög konfliktus.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik a török-görög béketárgyalásokat ismét megakasztotta az a körülmény, hogy a török kormány az utolsó bombamerényletek elkövetésével Angliát vádolja. Ily körülmények között békés megegyezésről szó sem lehet.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelenti mai kelettel: A béketárgyalásokat megszakították. Anglia azzal fenyegetőzik, hogy kilép az európai konzertből, ha a törökök nem ürítik ki Thesszáliát. A szultán állítólag általános amnesztiát fog adni és korlátolt sajtószabadságot biztosít. Az elfogott örmények bevallják, hogy az orosz nagykövetség ellen merényletre készültek. Az örmény bizottság több tagját elfogták.

Athénből jelenti: Tegnap a görög nép népgyűlésre jött össze, melyen több ezer ember jelent meg. A népgyűlés határozata az lett, hogy szólíttassék fel a király a háboru tovább vezetésére.

A tőzsdéről.

Budapest, aug. 23. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat kielégítő, vételkedv élénk, az árak naponként 25—30 krral emelkednek. A mai napi forgalom 25.000 mm. volt. Hivatalos felmondás nem történt. Kötetett:

Buza szept.-okt.	12:70—12:72
Buza márcz.-április	12:44—12:46
Tengeri 1898 máj.-júniusra	6:11—6:12
Tengeri 1897 aug.-szeptre	5:42—5:44
Tengeri szept.-okt.	5:48—5:50
Zab szept.-októberre	6:30—6:32
Repce aug.-szeptemb.	13:25—13:35

Hirdetések.

Lakás.

Egy 3 szobából álló lakás a szükséges mellékkeliségekkel f. évi november 1-től kiadó.

Bővebbet

767-3.9) Franz J. L. irodájában.

9282. szám 1897.

775-2.2

Arlejteségi hirdetmény.

Sárafalva községben egy iskola felépítésére Sárafalva községhez 1897. évi augusztus hó 26-án d. e. 9 órakor nyilvános árlejtes fog tartatni.

Kikiáltási ár 5252 frt 43 kr, melynek 10%-át árlejtesni szándékozó bánatpénz fejében az árlejtes megkezdése előtt letenni tartozik.

Az árlejtes tárgyat képező terv, költségvetés és építési feltételek naponta a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában betekintheők.

Sárafalván, 1897. évi aug. hó 19-én.
Seeler, Hegedűs Antal,
jegyző. bíró.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett Istvánföldi

szülésznői állásra

pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket kellőleg felszerelve alulírott nál legkésőbb szeptember hó 10-ig annnyival is inkább adják be, mert a később beérkezettek figyelembe vétetni nem fognak. — Az állás javadalmazása 90 frt évi fizetés a község pénztárából, minden egyes szülési esetenél történt segédkezésért 1 frt, a szegényeket azonban díjtalanul tartozik kezelni.

(772-3.1)

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésbe jött a 400 frt évi fizetéssel javadalmazott Szt. Péter község

írnoki állására

ezennel pályázatot nyitok. Az illető szorgalmához képest a marhajárlatok mellékjövödelmére számíthat.

Szabályszerűen felszerelt kérvények alulírottához f. évi szeptember hó 5-ig nyújthatók be.

Szent-Péteren, 1897. évi augusztus hó 16-án.

(766-3.1)

Tatarovits Bogolyub,
jegyző.

Csődtömeg eladás.

Alulírott tömeggondnok közhírre teszi, hogy vagyonbukott Ransberger és Pálmai nbecskereki kereskedőcézég csődvagyonához tartozó és a csődletár 5, 12-14, 16, 21-22, 24-25, 38, 40, 112-113, 115-117, 123, 124, 128 tételei alatt fölvetett összes bor és pálinka készlet, hordókkal együtt 1139 frt 46 kr. leltári becsértékben, továbbá a csődletár 1-4, 7-11, 15, 17-20, 23, 26-37, 39, 41-44, 56-106, 109, 110, 114, 146-156, 164-166, 171, 172 tételei alatt fölvetett üres hordók és a csődtömeghez pótlólag leltározott 95 drb üres hordó 837 frt 50 kr. leltári becsértékben, végre a csődletár 6, 45, 46-55, 107, 118-122, 131-135, 157-163, 167

—170, 176-180, 183, 184-187, 190, 192, 195, 200, 202, 212, 234, 235, 248, 249 t. a. felvett stajerkocsi, üzleti és pince felszerelések és egyéb tárgyak 781 frt 70 kr. leltári becsértékben a csődválasztmány határozata folytán zárt ajánlat útján a következő feltételek mellett eladatni rendeltetik.

1. A zárt ajánlatok alulírott csődtömeggondnokhoz a fenti három csoporthoz tartozó tárgyakra külön-külön legkésőbb 1897. évi szeptember hó 15. napjának déli 12 óráig küldendők be.

2. Ajánlattevő tartozik a leltári becsérték 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénz gyanánt fenti határidő alatt a tömeggondnok kezéhez letenni.

3. Sem az árak mennyisége, sem minősége tekintetében a tömeggondnok és csődválasztmány szavatosságát nem vállal.

4. A beérkezendő zárt ajánlatok f. évi szeptember hó 15-én délután 3 órakor Dr. Eibeschtz Miksa ügyvéd csődtömeggondnok irodájában Nbecskereken tartandó választmányi ülésen fognak felbontatni; a választmány fentartja magának a beérkezendő ajánlatok feletti szabad választás és visszautasítási jogot, tekintet nélkül az ajánlott összegre.

5. Az eladásra kerülő árak a csődtömeggondnoknál Nbecskereken leendő előleges bejelentés után a helyszínen Nbecskereken bármikor megtekintheők.

6. A kinek ajánlata elfogadtatik, tartozik az árakat az értesítéstől számított 3 nap alatt átvenni és azok ajánlott árát az átvételkor nyomban kifizetni, ellenkező esetben tömeggondnok jogosított az ajánlattevő kárára és veszélyére bánatpénzének elvesztése mellett az árakat szabadkézből eladni.

Kelt Nagybecskereken, 1897. évi július 22-én.

Dr. Eibeschtz Miksa
mint vb. Ransberger és Pálmai
771-1.1 czég csődtömeggondnoka.

190II-16.8

KWIZDA féle
KORNEUBURGI
marha-táppor

több mint 40 év óta a
legjobb istállóban haszná-

latban. étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása sajtjelőképesség fokozása czéljából.

Egy dobozzal 70 kr.,
fél dobozzal 35 kr.,
Valódi csakis akkor, ha a fenti védjeggyel van ellátva. Kapható minden gyógyszerertárban és drogueráriában.

FŐRAKTÁR:

Kwizda Ferencz János
csász. és kir. osztrák-magyar és román királyi udvari szállító ke-
ürlési gyógyszerertárban,
KORNEUBURGI, Bécs mellett

8928. tkvi szám 1897.

766-1.1

Arverési hirdetmény kivonat.

A perlaszi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Jabornik Erzsébet szlankameni lakos javára 246 frt 82 kr. tőke, 19 frt 05 kr. eddig, 5 frt 65 kr jelenlegi s még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s a 146. §-a értelmében sa 156. §-ára figyelemmel Jabornik Borbála perlaszi lakos ellen a Perlasz községben fekvő és a perlaszi 297. sz. tkvben foglalt:

1. 342. ö. i. sz. ház és 500 □-öl belhelyre 280 frt;

2. 194. hrsz. I. düllobeli 2⁷⁷ h. szántóra 132 frt;

3. 194. hrsz. II. düllobeli 3 hold szántónak Jabornik Borbálát megillető 1/4 része 115 frt 20 kr;

4. 194. hrsz. III. düllobeli 1 hold szántóra 172 frt;

5. 194. hrsz. IV. düllobeli 1 hold szántóra 79 frt;

6. 194. hrsz. V. düllobeli 2¹³⁷ hold kaszállóra 193 frt;

7. 157. hrsz. VI. düllobeli 2⁰⁰ hold kaszállónak Jabornik Borbálát megillető 1/4 részére 90 frt 50 kr;

8. 139. hrsz. 1240 □-öl szőlőnek Jabornik Borbálát illető 1/4 részére 85 frt 50 kr;

9. 26. hrsz. 800 □ öl kertre 108 frt;

10. 157. hrsz. I. düllobeli 2 hold szántóra 149 frt;

11. 157. hrsz. II. düllobeli 2 hold szántónak Jabornik Borbálát illető 1/4 részére 115 frt 20 kr becsárban az árveést eirendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés e kir. jbiróság tkvi hatóság hivat. helyiségében 1897. évi szeptember hó 28-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ugy a tkvi hivatalban mint Perlasz községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlaszon, 1897. évi július hó 8-án, a kir. jbiróság tkvi hatóságánál.

Tóth,
kir. aljbiró.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Mezőgazdasági gépek

ugymint: cséplőgép, vetőgép, eke, borona, kaszállógép, Trieurek, ecselőgép, répavágógép, kukoriczamorzsoló, tizedesmérleg, szivattyu stb, továbbá

kovács és lakatos szerszámok,
varrógépek (bel- és külföldi gyártmány),
kerékpárok (angol gyártmány)

kaphatók:

Singer János és társa

mezőgazdasági gépek raktárában

Nagybecskereken, buzatér, sörfőzde, Dungserszky-féle ház.

A cséplési idény alkalmából ajánljuk valódi orosz elsőrendű gépolajunkat a legolcsóbb áron.

564-25.12